

Nr 202.

Av herr **Hage**, om viss ändring i vad uti stadgan om proportionellt valsätt vid vissa val inom landsting och stadsfullmäktige m. m. föreskrives angående valsedels beskaffenhet.

Enligt bestämmelserna i Kungl. stadga om proportionellt valsätt vid vissa val inom landsting och stadsfullmäktige m. m. den 13 juni 1913 (nr 79) bestämes i § 1 mom. 1, att »då val av kommunalnämnd, drätselkammare, kommunalrådmän, ledamöter i stadsstyrelse, kyrko- och skolråd, ledamöter i poliskollegium eller polisnämnd samt landstings förvaltningsutskott, så ock val av två eller flera personer för särskild beredning av ärenden, som skola företagas till avgörande å kommunalstämma, inom kommunalfullmäktige, å allmän rådstuga, inom stadsfullmäktige, å kyrkostämma eller inom landsting, äro proportionella, skall vid valens förrättande iakttagas, vad här nedan i 2—7 §§ är föreskrivet».

Vidare stadgas i § 1 mom. 2 följande:

»Vid förrättande av val, varom i § 6 mom. 7 riksdagsordningen stadgas, skola de i 2—5 §§ här nedan givna bestämmelser lända till efterrättelse.» (Nämnda ställe i riksdagsordningen behandlar de fall, då flere landstingsområden, som gemensamt skola välja medlemmar i första kammaren, utse ett visst antal av resp. landstingsmedlemmar att deltaga i nämnda val.) Slutligen bestämes i § 2 i först nämnda stadga, att »valsedlarna skola för att bliva gällande vara enkla, slutna och fria från överstrykningar. Sedel må ej upptaga flera men väl färre namn än det antal personer valet avser».

De bestämmelser, som här finnas dels därom att valsedel skall vara fri från överstrykning, dels därom att sedeln ej må upptaga flera namn än det antal personer, som skall väljas, äro, framför allt den förstnämnda, fullständigt onödiga och omotiverade. Jag har också vid flera tillfällen bl. a. vid kyrkostämmor samt inom stadsfullmäktige konstaterat, att tillvaron av nämnda bestämmelser lett till kassering av valsedlar, avgivna av personer, som ej kommit att tänka på, att nämnda stadganden finnas. Härvidlag har det även inverkat, att motsvarande bestämmelser i exempelvis kommunalstyrelseförordningen samt landstingsförordningen icke stadga, att valsedel skall kasseras i ovan nämnda fall. Tvärtom stadgas i sistnämnda författningar följande:

»Är något namn å valsedel överstruket eller framgår med avseende å något där förekommande namn ej fullt otvetydigt, vem som därmed åsyftas, eller upptager valsedel namn på någon, som ej är valbar, anses sådant namn såsom obefintligt. Äro å valsedel upptagna flera namn än ovan är medgivet — — — anses det eller de sista övertaliga namnen såsom obefintliga.»

Då enligt mitt förmenande ingen anledning finnes, att det skall existera olika bestämmelser i ovan nämnda författningar, och då tillvaron av bestämmelsen om valsedels kasserande, då namn å densamma överstrukits, kan verka i någon mån som en inskränkning i valmannens rätt att rösta på det sätt, som han själv önskar, hemställes,

att riksdagen måtte besluta utforma ovan nämnda bestämmelser i kungl. stadgan om proportionellt valsätt vid vissa val inom landsting och stadsfullmäktige m. m. den 13 juni 1913 efter samma grunder, som gälla för förordningen om kommunalstyrelse på landet.

Stockholm den 21 januari 1927.

Ernst Hage.